

BÀI 5: CÁC THUẬT TOÁN TÌM KIẾM (tiếp theo)

I. MỤC TIÊU:

Sau khi thực hành xong bài này, sinh viên:

- Áp dụng các thuật toán tìm kiếm vào các bài toán thực tế.

II. TÓM TẮT LÝ THUYẾT:

1. Traveling Salesperson Problem - TSP: Cho n thành phố và các khoảng cách d_{ij} giữa mỗi cặp thành phố, tìm tour ngắn nhất sao cho mỗi thành phố được viếng thăm chỉ một lần.

2. Cây khung nhỏ nhất (Minimum Spanning Tree – MST):

- Cho đồ thị $G = (V, E)$ vô hướng với các cạnh d_{ij}
- Một cây khung T là một đồ thị con của G mà nó là
  - o 1 cây (đồ thị không tuần hoàn liên thông)
  - o Mở rộng tất cả các đỉnh
- Mỗi cây khung có $(n - 1)$ cạnh
- Chiều dài của mỗi cây khung T là $\sum_{(i,j) \in T} d_{ij}$
- Bài toán cây khung nhỏ nhất là tìm 1 cây khung có chiều dài nhỏ nhất.

3. Thuật toán cho MST:

- **Bước 1:** tìm cạnh ngắn nhất trong đồ thị. Nếu có nhiều hơn 1 cạnh như vậy thì chọn 1 ngẫu nhiên 1 cạnh. Đánh dấu cạnh này và các đỉnh được kết nối.
- **Bước 2:** Chọn cạnh ngắn nhất tiếp theo, trừ khi nó tạo thành 1 chu trình với các cạnh đã được đánh dấu trước đó. Đánh dấu cạnh đó và các đỉnh được kết nối.
- **Bước 3:** Nếu tất cả các cạnh được kết nối thì khi đó ta đã hoàn thành. Ngược lại, lặp lại Bước 2.

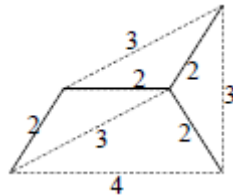
4. Cây khung nhỏ nhất dựa vào heuristic:

- **Bước 1:** Xây dựng một cây khung nhỏ nhất
- **Bước 2:** Chọn nút gốc là nút bất kỳ.
- **Bước 3:** Duyệt qua tất cả các đỉnh bằng tìm kiếm theo chiều sâu, ghi lại tất cả các đỉnh (đỉnh đã viếng thăm và đỉnh chưa viếng thăm)

- **Bước 4:** Sử dụng chiến lược nhanh chóng trực tiếp hơn để khởi tạo một tour khả thi.

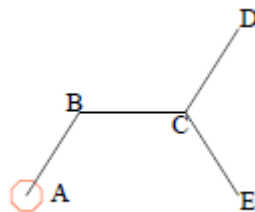
5. Ví dụ:

- **Bước 1:** Xây dựng một cây khung nhỏ nhất

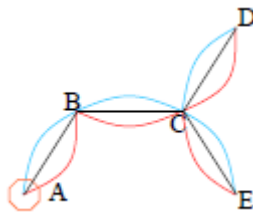

MST có thể được giải trong $O(n^2)$, cũng là chặn dưới cho TSP, $W^* \leq L^*$

- **Bước 2:** Chọn nút gốc là 1 nút bất kỳ

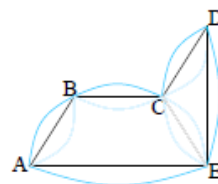
- **Bước 3:** Duyệt qua tất cả các đỉnh

Chuỗi là: $A - B - C - D - C - E - C - B - A$, chiều dài của tour là $2W^*$

- **Bước 4:** Sử dụng chiến lược nhanh chóng trực tiếp hơn để khởi tạo một tour MST

$A - B - C - D - (C) - E - (C - B) - A$

Tour MST là $A - B - C - D - E - A$, chiều dài của tour TSP nhỏ hơn bằng $2W^*$.

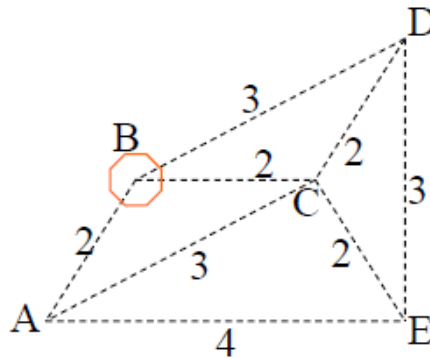
6. Heuristic chèn gần nhất:

- **Bước 1:** Chọn 1 nút v bất kỳ và cho chu trình C chỉ chứa v
- **Bước 2:** Tìm một nút bên ngoài C gần nhất với 1 nút trong C, gọi là k.

- **Bước 3:** Tìm 1 cạnh $\{ij\}$ trong C sao cho $d_{ik} + d_{kj} - d_{ij}$ là tối thiểu.
- **Bước 4:** Xây dựng một chu trình C mới bằng việc thay thế $\{ij\}$ với $\{ik\}$ và $\{k,j\}$.
- **Bước 5:** Nếu chu trình C hiện tại chứa tất cả các đỉnh thì dừng. Ngược lại, quay lại Bước 2.

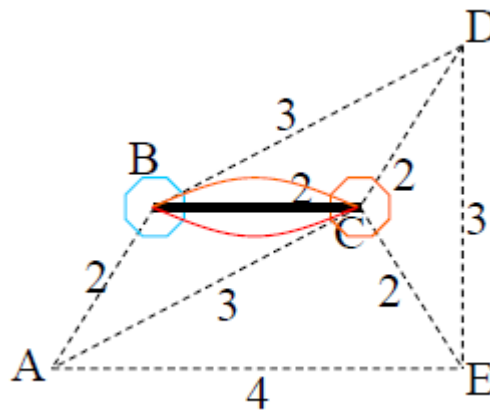
7. Ví dụ:

- **Bước 1:** Chọn 1 nút v bất kỳ và cho chu trình C chỉ chứa v

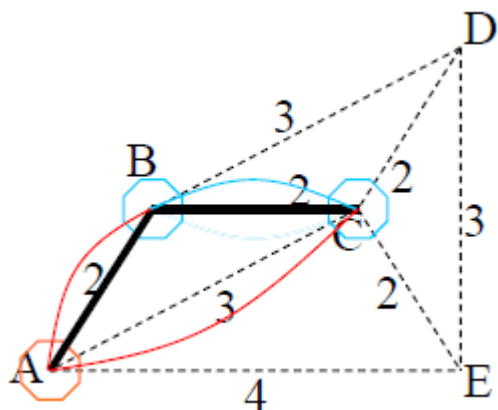
Chiều dài của tour hiện tại là 0.

- **Bước 2 – 3 – 4:** lần lặp đầu tiên

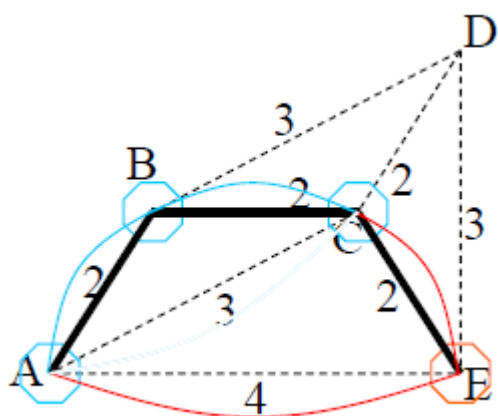
Chiều dài của C không lớn hơn gấp đôi chiều dài của đường in đậm (bằng nhau trong lần lặp này).

Lần lặp thứ 2:

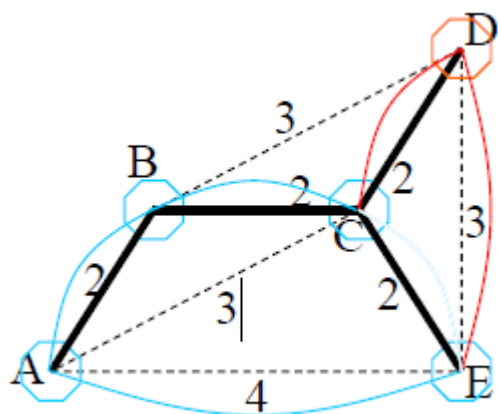
chiều dài của tour C hiện tại là không lớn hơn gấp đôi chiều dài đường in đậm.

Lần lặp thứ ba:

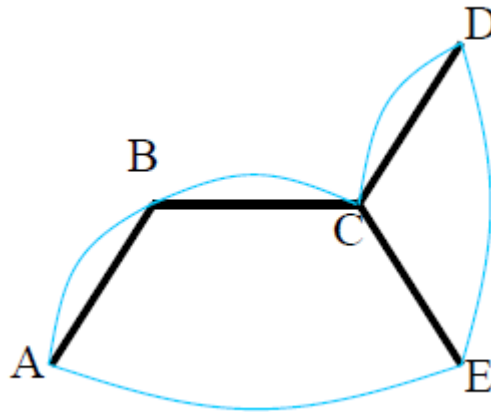
Chiều dài của tour C hiện tại không lớn hơn lần chiều dài đường in đậm.

Lần lặp thứ 4:

Chiều dài của tour C hiện tại không lớn hơn lần chiều dài đường in đậm.

- **Bước 5:** Kết quả cuối cùng là $A - B - C - D - E - A$

Chiều dài của tour C hiện tại không lớn hơn lần chiều dài đường in đậm.

8. Thuật toán A^* cho việc giải bài toán TSP:

- **Trạng thái ban đầu:** Agent ở thành phố bắt đầu và không viếng thăm bất kỳ thành phố nào khác.
- **Trạng thái kết thúc:** Agent đã viếng thăm tất cả các thành phố và đến thành phố bắt đầu 1 lần nữa.
- **Hàm successor:** khởi tạo tất cả các thành phố chưa viếng thăm.
- **Chi phí cạnh:** khoảng cách giữa các thành phố được biểu diễn bởi các nút, sử dụng chi phí này để tính $g(n)$.
- **$h(n)$:** khoảng cách tới thành phố chưa viếng thăm gần nhất _ ước lượng khoảng cách đi từ tất cả thành phố bắt đầu.

III. NỘI DUNG THỰC HÀNH:

Sử dụng thuật toán A^* để giải bài toán TSP và heuristic được sử dụng là cây khung nhỏ nhất.

1. Cài đặt:

```
1  from treelib import Node, Tree
2  import sys
3
4  # Final
5  # Structure to represent tree nodes in the A* expansion
6  class TreeNode(object):
7      def __init__(self, c_no, c_id, f_value, h_value, parent_id):
8          self.c_no = c_no
9          self.c_id = c_id
10         self.f_value = f_value
11         self.h_value = h_value
12         self.parent_id = parent_id
13
14     # Structure to represent fringe nodes in the A* fringe list
15     class FringeNode(object):
16         def __init__(self, c_no, f_value):
17             self.f_value = f_value
18             self.c_no = c_no
19
20     class Graph():
21         def __init__(self, vertices):
22             self.V = vertices
23             self.graph = [[0 for column in range(vertices)]
24                             for row in range(vertices)]
25
26         # A utility function to print the constructed MST stored in parent[]
27         def printMST(self, parent, g, d_temp, t):
28             #print("Edge \tWeight")
29             sum_weight = 0
30             min1 = 10000
31             min2 = 10000
32             r_temp = {} #Reverse dictionary
33             for k in d_temp:
34                 r_temp[d_temp[k]] = k
35
36             for i in range(1, self.V):
37                 #print(parent[i], "-", i, "\t", self.graph[i][ parent[i] ])
38                 sum_weight = sum_weight + self.graph[i][ parent[i] ]
39                 if (graph[0][r_temp[i]] < min1):
40                     min1 = graph[0][r_temp[i]]
41                 if (graph[0][r_temp[parent[i]]] < min1):
42                     min1 = graph[0][r_temp[parent[i]]]
43                 if (graph[t][r_temp[i]] < min2):
44                     min2 = graph[t][r_temp[i]]
45                 if (graph[t][r_temp[parent[i]]] < min2):
46                     min2 = graph[t][r_temp[parent[i]]]
47
48             return (sum_weight + min1 + min2)%10000
```

```

53 # A utility function to find the vertex with
54 # minimum distance value, from the set of vertices
55 # not yet included in shortest path tree
56 def minKey(self, key, mstSet):
57
58     # Initilaize min value
59     min = sys.maxsize
60
61     for v in range(self.V):
62         if key[v] < min and mstSet[v] == False:
63             min = key[v]
64             min_index = v
65
66     return min_index
67
68 # Function to construct and print MST for a graph
69 # represented using adjacency matrix representation
70 def primMST(self, g, d_temp, t):
71
72     # Key values used to pick minimum weight edge in cut
73     key = [sys.maxsize] * self.V
74     parent = [None] * self.V # Array to store constructed MST
75     # Make key 0 so that this vertex is picked as first vertex
76     key[0] = 0
77     mstSet = [False] * self.V
78     sum_weight = 10000
79     parent[0] = -1 # First node is always the root of
80
81     for c in range(self.V):
82
83         # Pick the minimum distance vertex from the set of vertices not yet processed.
84         # u is always equal to src in first iteration
85         u = self.minKey(key, mstSet)
86
87         # Put the minimum distance vertex in the shortest path tree
88         mstSet[u] = True
89
90         # Update dist value of the adjacent vertices of the picked vertex only if the current distance is greater than new distance and
91         # the vertex in not in the shotest path tree
92         for v in range(self.V):
93             # graph[u][v] is non zero only for adjacent vertices of m
94             # mstSet[v] is false for vertices not yet included in MST
95             # Update the key only if graph[u][v] is smaller than key[v]
96             if self.graph[u][v] > 0 and mstSet[v] == False and key[v] > self.graph[u][v]:
97                 key[v] = self.graph[u][v]
98                 parent[v] = u
99
100     return self.printMST(parent,g,d_temp,t)
101
102
103 # Idea here is to form a grpah of all unvisited nodes and make MST from that.
104 # Determine weight of that mst and connect it with the visited node and 0th node
105 # Prim's Algorithm used for MST (Greedy approach)
106 def heuristic(tree, p_id, t, V, graph):
107     visited = set() # Set to store visited nodes
108     visited.add(0)
109     visited.add(t)
110     if(p_id != -1):
111         tnode=tree.get_node(str(p_id))
112         # Find all visited nodes and add them to the set
113         while(tnode.data.c_id != 1):
114             visited.add(tnode.data.c_no)
115             tnode=tree.get_node(str(tnode.data.parent_id))
116
117     l = len(visited)
118     num = V - l # No of unvisited nodes
119     if (num != 0 ):
120         g = Graph(num)
121         d_temp = {}
122         key = 0
123         # d_temp dictionary stores mappings of original city no as (key) and new sequential no as value for MST to work
124         for i in range(V):
125             if(i not in visited):
126                 d_temp[i] = key
127                 key = key + 1
128
129         i = 0
130         for i in range(V):
131             for j in range(V):
132                 if((i not in visited) and (j not in visited)):
133                     g.graph[d_temp[i]][d_temp[j]] = graph[i][j]
134
135         #print(g.graph)
136         mst_weight = g.primMST(graph, d_temp, t)
137         return mst_weight
138     else:
139         return graph[t][0]

```

```

141 def checkPath(tree, toExpand, V):
142     tnode=tree.get_node(str(toExpand.c_id))      # Get the node to expand from the tree
143     list1 = list()                               # List to store the path
144     # For 1st node
145     if(tnode.data.c_id == 1):
146         #print("In If")
147         return 0
148     else:
149         #print("In else")
150         depth = tree.depth(tnode)                # Check depth of the tree
151         s = set()                                # Set to store nodes in the path
152         # Go up in the tree using the parent pointer and add all nodes in the way to the set and list
153         while (tnode.data.c_id != 1):
154             s.add(tnode.data.c_no)
155             list1.append(tnode.data.c_no)
156             tnode=tree.get_node(str(tnode.data.parent_id))
157         list1.append(0)
158         if(depth == V and len(s) == V and list1[0]==0):
159             print("Path complete")
160             list1.reverse()
161             print(list1)
162             return 1
163         else:
164             return 0
165
166 def startTSP(graph,tree,V):
167     goalState = 0
168     times = 0
169     toExpand = TreeNode(0,0,0,0)                 # Node to expand
170     key = 1                                     # Unique Identifier for a node in the tree
171     heu = heuristic(tree,-1,0,V,graph)          # Heuristic for node 0 in the tree
172     tree.create_node("1", "1", data=TreeNode(0,1,heu,heu,-1)) # Create 1st node in the tree i.e. 0th city
173     fringe_list = {}                           # Fringe List(Dictionary) (FL)
174     fringe_list[key] = FringeNode(0, heu)       # Adding 1st node in FL
175     key = key + 1
176     while(goalState == 0):
177         minf = sys.maxsize
178         # Pick node having min f_value from the fringe list
179         for i in fringe_list.keys():
180             if(fringe_list[i].f_value < minf):
181                 toExpand.f_value = fringe_list[i].f_value
182                 toExpand.c_no = fringe_list[i].c_no
183                 toExpand.c_id = i
184                 minf = fringe_list[i].f_value
185
186         h = tree.get_node(str(toExpand.c_id)).data.h_value # Heuristic value of selected node
187         val=toExpand.f_value - h                          # g value of selected node
188         path = checkPath(tree, toExpand, V)               # Check path of selected node if it is complete or not
189         # If node to expand is 0 and path is complete, we are done
190         # We check node at the time of expansion and not at the time of generation
191         if(toExpand.c_no==0 and path==1):
192             goalState=1;
193             cost=toExpand.f_value                        # Total actual cost incurred
194         else:
195             del fringe_list[toExpand.c_id]              # Remove node from FL
196             j=0
197             # Evaluate f_values and h_values of adjacent nodes of the node to expand
198             while(j<V):
199                 if(j!=toExpand.c_no):
200                     h = heuristic(tree, toExpand.c_id, j, V, graph) # Heuristic calc
201                     f_val = val + graph[j][toExpand.c_no] + h      # g(parent) + g(parent->child) + h(child)
202                     fringe_list[key] = FringeNode(j, f_val)
203                     tree.create_node(str(toExpand.c_no), str(key),parent=str(toExpand.c_id), data=TreeNode(j,key,f_val,h,toExpand.c_id))
204                     key = key + 1
205                 j=j+1
206         return cost
207
208 if __name__ == '__main__':
209
210     #graph = [[0,300],[300,0]]
211     #graph = [[0,300,200],[300,0,500],[200,500,0]]
212     V=4
213     graph=[[0,5,2,3],[5,0,6,3],[2,6,0,4],[3,3,4,0]]
214     #graph=[[0,10,15,20],[10,0,35,25],[15,35,0,30],[20,25,30,0]]
215
216     tree = Tree()
217     ans = startTSP(graph,tree,V)
218     print("Ans is "+str(ans))

```


2. Yêu cầu:

- Cài đặt và thực thi chương trình. Nếu chương trình bị báo lỗi thì lỗi ở dòng nào và sửa lại như thế nào?
- Viết báo cáo trình bày lại tất cả những gì em hiểu liên quan tới bài thực hành. Nhận xét?